

MCC-19 Notitie Zelftesten in de kinderopvang (t.b.v. ACC 1 april)

Doel: Besluitvorming over de inrichting en dekking voor het organiseren van zelftesten in de kinderopvang (inclusief BSO en gastouders), incl. aankoop testen, distributie en communicatie.

Aanleiding

- In de MCC van 23 maart is besloten tot grootschalige inzet van zelftesten in het onderwijs. Het gaat onder andere om twee keer per week preventief testen van alle basisschoolpersoneel d.m.v. zelfafname.
- Afsproken is dat personeel van kinderopvanglocaties in schoolgebouwen hierbij wordt meegenomen. OCW gaat er vanuit dat hiervoor voldoende testen beschikbaar zijn. In de MCC van 30 maart is besloten dat de kosten van de distributie van deze testen worden opgevangen binnen eerder generaal gecompenseerde middelen voor OCW en in beginsel passen binnen hun (bandbreedtes van de) budgetten.
- Binnen het onderwijs en kinderopvang is de toepassing van de standaardregels voor de hygiëne (met name de 1,5 meter) niet mogelijk. Tegen die achtergrond is het, analoog aan de situatie bij het onderwijs, van belang om door middel van preventief zelftesten tijdig besmettingen te detecteren om zo grotere uitbraak (en sluiting van de opvang) te voorkomen. En daarmee bij te dragen aan de continuïteit van de kinderopvang, in het belang van de arbeidsparticipatie in alle sectoren (mogelijkheden voor ouders om goed te kunnen thuiswerken en mensen in cruciale beroepen aan het werk te houden) en van de ontwikkeling van de kinderen.
- Het ligt voor de hand dat niet alleen kinderopvanglocaties die in scholen zijn gevestigd (ca. 25%) door de overheid in staat worden gesteld om te testen, maar ook voor de rest van de kinderopvang preventief zelftesten als regel te hanteren. In de MCC van 26 maart is daarom aangekondigd dat SZW hiervoor met een voorstel komt.
- De inzet van zelftesten is effectiever naarmate er frequenter wordt getest. Het OMT geeft daarom in het 100ste advies aan dat voor deelname aan een doorgaande activiteit als onderwijs een test regelmatig herhaald moet worden om doeltreffend te zijn en adviseert daarom meermaals per week testen. Dit geldt ook voor kinderopvang.
- Besluitvorming op korte termijn is nodig zodat de kinderopvang nog mee kan lopen in het logistieke proces dat op dit moment wordt ingericht voor het onderwijs. Hierover zijn tussen SZW en OCW reeds eerste afspraken gemaakt.

Gevraagd besluit

- Instemming met 2x per week preventief testen van al het kinderopvangpersoneel vanaf 1 mei tot medio juli. Voor een mogelijk besluit tot eventuele benodigde verlenging wordt voor de zomer bij de MCC teruggekomen.
- VWS is verantwoordelijk voor de inkoop van de zelftesten. Het gaat voor de kinderopvang om 1,5 miljoen testen vanaf 26 april 2021 tot medio juli¹. De definitieve leveringen zijn afhankelijk van productie en leveringsnelheid van de fabrikanten. Uitgifte en distributie naar kinderopvang kan uiteraard pas na verlening van CE-ontheffing (of CE-markering). Als leveringen anders lopen dan gepland, dan zal worden bezien hoe wordt omgegaan met het verdelen van schaarste van de beschikbare testen.
- In lijn met de afspraken die voor het onderwijs zijn gemaakt, is SZW verantwoordelijk voor de distributie van de testen naar de kinderopvangorganisaties, het ontwikkelen van gebruiksinstructies en communicatietools richting kinderopvangpersoneel en -organisaties. SZW en OCW zijn in overleg om te bezien of gebruik kan worden gemaakt van dezelfde logistieke structuur die door OCW is opgezet.
- De kosten bedragen naar verwachting € 5.1.2b voor de inkoop van testen (door VWS) en € 5.1.2b mln voor de distributie, instructie en communicatie (SZW). MCC wordt gevraagd om instemming om de kosten hiervoor generaal te compenseren (dekking buiten het uitgavenplafond). In het geraamde budget zit een bepaalde mate van onzekerheid, omdat dit mede afhankelijk is van de definitieve levering van testen en de precieze distributiekosten. Om op tijd te kunnen starten met de opschaling wordt nu het besluit van de MCC gevraagd. Op basis van nacalculatie (werkelijke kosten) over de genoemde periode zullen eventuele tekorten eveneens generaal worden gecompenseerd. Niet bestede middelen zullen terugvloeien naar de schatkist.

Inrichting uitvoering

¹ Dit is exclusief het aantal testen voor de kinderopvang die aan het primair onderwijs is gekoppeld (0,6 mln).

- Voor de kinderopvang wordt bij de distributie van zelftesten naar kinderopvangorganisaties, de communicatie en de helpdesk zoveel mogelijk aangesloten bij de logistieke keten van OCW. Daarbij gaat het om partijen die de leveringen ophalen bij de leverancier of opslagdepot, die zorgen voor het herpakken van testen in kleinere hoeveelheden en die het vervoer naar de organisaties doen. Ook worden heldere gebruiksinstructie voor en communicatie naar kinderopvangorganisaties en personeel ontwikkeld.
- Verkend wordt of de opdracht van OCW aan Operatie Fastlane voor het regievoeren op het logistieke proces kan worden uitgebreid voor de kinderopvang (zo niet wordt gekeken naar een geschikt alternatief). Operatie Fastlane zal daarbij zorgen dat de relevante partijen daarvoor in stelling worden gebracht. Deze partij heeft sinds het begin van de coronacrisis een rol in het testbeleid gekregen van OCW. De logistieke kracht van Fastlane is groot vanwege de link met Defensie, ondersteund door het bedrijfsleven. De precieze opdracht aan Fastlane moet nog worden nog opgesteld, waardoor nog met de nodige onzekerheid is omgeven hoe de uitvoering er precies uit komt te zien. De kosten hiervoor zijn meegenomen in de onderstaande middelenraming (regie op het logistieke organisatie).

Financiën

- In de onderstaande tabel het geraamde benodigde budget tot medio juli.
- De landelijke uitrol is een complexe operatie, laat zich niet volledig voorspellen en kent onzekerheden. Om die reden wordt een post onvoorzien van 15% aangehouden. Mochten de middelen niet worden uitgeput, dan gaan deze terug naar de schatkist.
- Op basis van aannames over de testbereidheid en distributieprijzen wordt geschat dat tot aan de zomervakantie ca. € 5.1.2b nodig is.

	Kosten (x € mln.)	Opmerkingen
Inkoop testen*	5.1.2b	Verantwoordelijkheid VWS SZW verantwoordelijk, zo mogelijk in samenwerking met OCW
Distributie testen**	5.1.2b	
Ondersteuning vanuit FastLane***	5.1.2b	
Communicatie	5.1.2b	
Onvoorzien 15%****	5.1.2b	
Totale kosten	5.1.2b	

* Testbereidheid obv onderzoek en uitkomsten pilots (OCW) 80% voor personeel. Werknemers zijn niet verplicht om deel te nemen aan preventief testen.

** Op basis van aantallen testen x € 1.2b per test x looptijd van 12 weken. Naast test aantallen is de prijs per distributie per test (nu € 1.2b) een variabele die kan afwijken. Deze prijs per test betreft een expertschatting van Fastlane van de gemiddelde prijs voor alle onderwijssectoren op basis van gesprekken met mogelijke distributiepartijen. Hierbij is er rekening mee gehouden dat de precieze omvang van de zendingen van invloed kan zijn op de prijs per test (wel/geen schaalvoordelen). In dit besluit zit een bepaalde mate van onzekerheid, aangezien de kosten van het distribueren op voorhand niet exact te bepalen zijn. Gegeven echter het feit dat we een besluit van de MCC nodig hebben om het formele startsein te geven en daarnaast de toezegging dat niet bestede middelen terugvloeien naar de schatkist, zijn deze onzekerheden afdoende afgegrensd.

*** Of een alternatieve partij.

**** In verband met onzekerheden wordt rekening gehouden met een post onvoorzien van 15% over de posten SZW.